

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **20.05.2025**

Gizem Özcan

Muğla Milletvekili

Türkiye’de resmi rakamlara göre 4 milyon civarında sokak hayvanı bulunmaktadır. Ancak toplam barınak kapasitesi 100 bin civarı hayvana yetmektedir. Bu durumda, şu an için bütün sokak hayvanlarının barınaklarda fiilen barındırılabilmesi mümkün değildir.

5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu madde 19’a göre “İnsan, hayvan ve çevre sağlığının korunması amacıyla bakımevleri, hastaneler ve ameliyathaneler kurmak, bunlara ilişkin ilaç, alet ve ekipmanları temin etmek ile bakımevlerinde bakım, rehabilitasyon ve sahiplendirme gibi faaliyetleri yürütmek için, başta yerel yönetimler olmak üzere diğer ilgili kurum ve kuruluşlara teşvik veya Bakanlıkça uygun görülen miktarlarda mali destek sağlar.” 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu’nun 19. maddesi, hayvanların korunması ve rehabilitasyonu görevini sadece yerel yönetimlere bırakmamış; bu görevlerin yerine getirilmesi için merkezi idarenin, özellikle Tarım ve Orman Bakanlığı’nın teşvik ve mali destek sağlama yükümlülüğünü de açıkça düzenlemiştir. Ancak bu zamana kadar Muğla’daki yerel yönetimler böyle bir mali destek almamıştır.

Bakanlığınıza bağlı Muğla Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürlüğü yetkilileri 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kapsamında yaptıkları denetimlerde, Bodrum Belediye Başkanlığı’na bağlı Torba Hayvan Bakımevi 02.08.2024 tarihi itibarıyla 2024 yılında 264, 2025 yılında 60 canlı köpeğin bakımevi dışında bir yere bırakılması ve Turgutreis Hayvan Bakımevine giriş yapan sahipsiz köpeklerden 02.08.2024 tarihi itibarıyla 2024 yılında 223 adet, 2025 yılında 46 canlı köpeğin bakımevi dışında bir yere bırakılması nedeniyle, 11 Mart 2025 tarihinde toplam 95 milyon 933 bin 870 liralık ceza kesilmiştir. Milas Belediyesi’ne de 2024’de 3, 2025’de 3 olmak toplam 6 köpek için 1 milyon 97 bin liralık ceza kesilmiştir. Belediye bütçesine çok ağır yük getireceği açık olan bu cezalar Muğla Valiliği tarafından da onaylanmıştır.

Yerel yönetimlerin hayvanları korumak için yapması gereken işleri hakkıyla yerine getirmeleri için Bakanlık bütçesinden destek almaları gerekir. Aksi halde 5199 sayılı yasa uyarınca kesilecek cezalar, muhalif yerel yönetimlerin bütçesini işleyemez hale getiren politik cezalar olacaktır.

Bu bağlamda:

1. 2004 yılında yürürlüğe giren 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kapsamında bugüne kadar yıllar bazında hangi büyükşehir, il ve ilçe belediyelerine, ne tür faaliyetler (bakımevi, rehabilitasyon merkezi, sahiplendirme çalışmaları vb.) için, hangi kalemlerde ve ne tutarda mali destek sağlanmıştır?
2. Bu desteklerin dağıtımında kullanılan kriterler nelerdir?
3. Söz konusu desteklerin illere göre dağılımı nedir?
4. Muğla'daki yerel yönetimlere 5199 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir mali destek sağlanmamasının gerekçesi nedir?
5. 1 Ocak 2023 tarihinden bu yana, Muğla ili özelinde ve Türkiye genelinde olmak üzere, İl ve İlçe Tarım Müdürlükleri ile Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürlükleri tarafından mikroçip uygulaması yapılan hayvan sayısı kaçtır?
6. 1 Ocak 2023 tarihinden bu yana, Muğla ili genelinde, özellikle kırsal mahallelerde doğaya terk edildiği tespit edilen at ve eşeklere yönelik herhangi bir envanter çalışması yapılmış mıdır? Aynı dönem içinde, Muğla'da İl ve İlçe Tarım Müdürlükleri ile Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürlüğü tarafından mikroçip uygulaması yapılan at ve eşek sayısı kaçtır?
7. 2024-2025 yıllarında 5199 sayılı Kanun kapsamında Türkiye genelinde kaç belediyeye idari para cezası kesilmiştir?
8. Ceza uygulanan belediyelerin siyasi partilere göre dağılımı nedir?
9. Bu cezaların toplam miktarı ne kadardır ve ne kadarı tahsil edilmiştir?
10. Bodrum Belediye Başkanlığı'na 11 Mart 2025 tarihinde kesilen toplam 95 milyon 933 bin 870 TL'lik idari para cezası, kamu hizmeti yükümlülüklerini yerine getirmeye çalışan bir yerel yönetim açısından orantısız bir yaptırım değil midir?